

Gunnar Elstad:

Jeg har gitt deg alt!

Enkens gave / givertjeneste.

Tale i Misjonssalens Ungdomsforening 18 jan 2004

Sal 24,1: "Jorden og det som fyller den, verden og de som bor i den, alt hører Herren til".

1 Kor 4,7: "Hva har vel du som du ikke har fått? Men har du fått det, hvorfor roser du deg da som om du ikke hadde fått det?"

Himmelen og jordens Skaper eier altså hele universet. Han eier alt det materielle vi omgir oss med. Han eier faktisk også deg og meg - med hud og hår

Det høres kanskje fromt ut å si at "Jeg har gitt mitt liv til Gud". Men det er ikke fromt. For sier vi dette, innrømmer vi nemlig tyveri. Gud eide oss allerede i utgangspunktet. Det vil si at dersom vi gir vårt liv til ham, gir vi ham bare tilbake noe han faktisk hele tiden har eid og hatt bruksretten til.

Med andre ord: Absolutt alt jeg eier er noe Gud bare har gitt meg til låns. Han har gjort det fordi han vil meg vel. Og jeg skal få glede meg over det! Men alt er i utgangspunktet hans.

Derfor ber en i kirken med disse ordene når en ber for kollekten: ".... av dine gaver gir vi deg tilbake".

Gud er ikke en gnier. Han er raus. Han gir i overflod, og langt utover det vi har fortjent. Han er ikke en "onkel Skrue" som bare er opptatt av å få, men synes det er en lidelse å gi. Han gir gjerne, og han gir rikelig. Han gir daglig brød, han gir helse og krefter, han gav til og med sin egen Sønn for å dø for våre synder, og han vil en dag gi oss del i all himmelens herlighet.

Allerede i Skapelsesberetningen i 1 Mos 2 forkytter Guds raushet. Han setter mennesket inn i en fruktbar hage og sier: "**Du kan fritt ete av alle trærne i hagen**".

Evangelisten Lukas har to beretninger som skildrer to helt ulike måter å forholde seg til Gud på.

Den fattige enken var trygg fordi hun kjente giveren. Om henne står det:

"Da han (Jesus) så opp, fikk han se de rike legge sine gaver i tempelkisten. Men han så også en fattig enke som la to skjerver i den. Og han sa: Denne fattige enken har gitt mer enn alle. For alle de andre gav av sin overflod, men hun gav av sin fattigdom - alt det hun hadde å leve av" (Luk 21,1-4).

De rike gav en brøkdell av det de eide, og visste at de hadde penger nok likevel. De kunne fortsatt stole mer på bankkontoen enn på Gud. Enken, derimot, gav alt hun hadde å leve av. Hun hadde ingen bankkonto. Hun stolte i den grad på Gud at hun tok sjansen på at han kunne fylle på selv om hun gikk tom.

Den fattige enken var rik i Gud, og da trengte hun ikke sikre seg.

Den rike bonden, var langt mer utrygg. Han var bare opptatt av gaven, og regnet ikke med giveren. Om ham står det: "**En rik mann fikk stor avling av jorden sin. Da tenkte han ved seg selv: Hva skal jeg gjøre? Jeg har jo ikke rom nok til å samle min avling i. Og han sa: Dette vil jeg gjøre: Jeg vil rive ned låvebygningene min og bygge større. Der vil jeg samle hele min avling og mitt gods. Så vil jeg si til min sjel: Sjæl, du har mye godt liggende for mange år. Slå deg til ro - et, drikk og vær glad! Men Gud sa til ham: Du dåre! I denne natt kreves din sjel av deg. Hvem skal så ha det du har samlet? Slik er det med den som samler seg skatter og ikke er rik i Gud"** (Luk 12,16-21).

Den rike bonden var ikke rik i Gud, og da måtte han sikre seg selv. Ikke tenkte han på at Gud var giveren, ikke tenkte han på å gi noe tilbake til Gud, ikke tenkte han på at hans neste sakens kan trenge både det ene og det andre. Kort sagt, det ser ut som om han trodde at han bare hadde seg selv å stole på.

Jeg regner med at både du og jeg synes at avgudsdyrkelse er heller primitivt - i alle fall dersom den går ut på å tilbe gudebilder av stein, tre eller edle metaller.

Likevel er vi primitive nok til å dyrke i alle fall én avgud. Vi dyrker Mammon. Når vi ikke lenger stoler på Skaperen, må vi sette vår lit til det som er skapt. Når vi mister kontakten med giveren, er det gavene vi må stole på.

Som kristne tror vi at Gud er evig og at han har skapt hele universet. Det er ham som er utgangspunktet for alt det som eksisterer. Det er ham som gir oss verdi og trygghet. Det er ham som fortjener tilbedelse.

Dersom vi er materialister, tror vi at det er materien som er evig og at alt har blitt til ved at materien har endret seg og fremdeles endrer seg. Da blir vi et produkt av arv og miljø, og da blir det materielle det som gir oss verdi og trygghet. Da blir det materien vi setter vår lit til - og tilber.

Det å dyrke materien er avgudsdyrkelse! "**For dere skal vite at ingen som driver hor, lever i umoral eller er pengegrisk, og altså dyrker en avgud, skal få del i Guds og Kristi rike**" (Ef 5,5). "**Så la da det jordiske i dere dø: hor, urenhet, lidenskaper, ond begjær og pengejag, som ikke er annet enn avgudsdyrkelse**" (Kol 3,5).

Jesus sa at det ikke går an å dyrke Gud og Mammon samtidig. Likevel er det dette vi stadig forsøker. Vi stoler på Gud når det gjelder det åndelige, men vi tyr til Mammon når det gjelder det økonomiske. Tilværelsen deles i to for oss. Mammon er Herre over mine inntekter og utgifter. Jeg lytter til ham, bevisst eller ubevisst, for å finne ut hva jeg trenger for ikke å ligge dårligere an enn andre. Han hvisker noe til meg om at mitt menneskeverd kan måles i inntekt og eiendom. Og han minner meg stadig om at jeg ikke må være overåndelig. Gud får bare lov til å være Herre i mitt religiøse liv, mine følelser, mine opplevelser og kanskje litt til.

Den fattige enken dyrket Gud. Den rike bonden dyrket materien.

Har du hørt sangen som heter "Jeg vill takke livet"? Har du tenkt på at den oppfordrer til avgudsdyrkelse. For all del, livet kan være både overveldende og rikt. Men det er ikke livet vi skal takke, men Gud som har gitt oss denne gaven. Gaven har begynt å skygge for giveren.

Det er på denne bakgrunnen Bibelen minner oss om at det faktisk er farlig å være rik. Gavene kan faktisk få oss til å glemme giveren. "**Ja, Guds frykt med nøysomhet er en stor vinning. For vi har ikke hatt noe med oss til verden, og kan heller ikke ta noe med herfra. Har vi mat og klær, skal vi la oss nøye med det. De som vil bli rike, faller i fristelser og snarer og gripes av mange slags tåpelige og skadelige begjær som styrer menneskene ned i undergang og fortapelse. For kjærlighet til penger er en rot til alt ondt"** (1 Tim 6,6-10).

La oss også minne hverandre om det som står i lignelsen om såmannen som gikk ut for å så Guds Ord. Noe av såkornet falt på veien. Det spiste fuglene opp før det fikk tid til å spire. Noe falt på steingrunn. Det spirte i første omgang, men visnet når det kom tørke og motgang. Og så var det noe som falt blant torner og tistler. Om dette sier Jesus "**Den som ble sådd blant tornebusker, er en som hører ordet, men dette livs bekymringer og rikdommens bedrag kveler ordet, så det ikke bærer frukt"** (Matt 13,22).

La oss ta en sammenligning. Dersom vi skal tenke strømfor- syning i månedene som kommer, er det ikke så mye trygghet i fulle vannreservoarer. Det er noe som er mye viktigere: At det fortsetter å komme rikelig med nedbør slik at vi får stadig påfyll i de samme reservoarene.

Gud har gjennom hele historien med sitt folk prøvd å lære dem nettopp dette: Det viktigste er ikke det de har nå, men at de har en Gud som fortsetter å gi! Gud vil ikke at hans velsignelser skal stoppe opp hos oss, men han vil at de skal flyte gjennom oss og ut til andre.

Profetene i Det gamle testamente forkynte dette.

Det har alltid vært noen som tenker som den rike bonden at det er viktig å karre til seg, samle i lade og sikre seg et godt pensjonsfond. Det er på denne bakgrunnen profeten Malakia sier: **"Bring hele tienden til forrådshuset, så det kan finnes mat i mitt hus, og prøv meg på denne måten, sier Herre, Allhærs Gud. Da skal jeg åpne himmelens luker og øse ut over dere velsignelse i rikt mål"** (Mal 3,10). Det er som om profeten sier: "Dere tror dere blir rike av å være gjerrige og karre til dere. Dere er til og med så gjerrige at dere ikke gir Gud tiende. Men nå kan dere få lov til å teste Gud. Begynn å gi, og dere vil se at dere faktisk ikke blir fattigere av det. Begynn å gi, og Gud vil la sin nåde strømme ned over dere.

Profeten Haggai forkynte det samme. Han sto fram etter at jødene hadde vendt tilbake fra fangenskapet i Babylon. Jerusalem lå i ruiner, bymuren var falt ned, og ingenting fungerte i landet. Hva er da mer naturlig enn folk var opptatt av å skaffe seg eget hus og planlegge sin egen framtid. Vi forstår dem når de i en så trengt situasjon kutter ned på gavene til Gud og nedprioriterer gjenreisningen av tempelet.

Men da er det Gud gir dem en liten lekse gjennom profeten. Gud sier: **"Er det tid for dere til å bo i bordkledde hus så lenge tempelet ligger i grus? Nå sier Herren, Allhærs Gud: Legg merke til hvordan det går dere! Dere sår mye, men høster lite; dere spiser, men blir ikke mette; dere drikker, men slokker ikke tørsten; dere kler dere, men blir ikke varme; og leiekaren får sin lønn i en pung som ikke er tett"** (Hag 1,4-6).

Igjen er budskapet: Ser dere ikke at dere ikke blir noe særlig rike av å karre til dere. De pengene dere prøver å holde på, de renner vekk mellom fingerene på dere. Det er akkurat som om det er hull i lommeboka. Begynn å gi, så vil Gud tette hullene.

Det er ikke bare i Det gamle testamente dette forkynnes. I Det nye testamente er det to kapitler som på en spesiell måte er viet til temaet givertjeneste. Det er kapittel 8 og 9 i Paulus andre brev til korinterne.

Her starter Paulus med å fortelle om de kristne i Makedonia som på tross av sin fattigdom har fått nåde (!) til å gi til de fattige kristne i Judea. **"De gav seg selv"**, sier Paulus, og med det må han mene at de hadde skjont at det var Gud og bare ham som hadde eiendomsretten til deres liv og deres gods (8,5). Så sammenligner Paulus de kristne med Jesus selv, han som ble fattig for at vi skulle bli rike (8,9). Og så sier han etter hvert: **"Men det sier jeg: Den som sår sparsomt, skal høste sparsomt, og den som sår rikelig, skal høste med rik velsignelse. Enhver skal gi som han har bestemt seg til, ikke med ulyst eller av tvang, for Gud elsker en glad giver. Og Gud er mektig til å gi dere all sin gave i rikt mål, så dere alltid og under alle forhold har det dere trenger, ja, har overflod til all god gjerning"** (2 Kor 9,6-8).

Legg merke til resonnementet: Gud vil stadig fylle reservoarene våre, så derfor kan vi gi.

Samtidig oppfordrer ikke Paulus til uoverlagt, overåndelig spontanitet. Du skal vite hva du gjør **"Enhver skal gi som han har bestemt seg til, ikke med ulyst eller av tvang, for Gud elsker en glad giver"**.

Snakk med Gud om hva han vil at du skal gi, og gi ut fra en overbevisning. I 1 Kor 16,2 gir Paulus et helt praktisk råd: **"Hver søndag skal hver enkelt legge til side hjemme hos seg selv så mye han er i stand til, for at innsamlingen ikke først skal begynne når jeg kommer"**.

Ikke gi bare fordi du føler deg presset når kollektkurven går rundt. Gi når du er overbevist om at det er rett for deg å gi. Gud ønsker glade givere, ikke givere som bare gir fordi de ikke tør la være.

Paulus minnet oss om at vi ikke får noe med oss til himmelen. Pengene, huset og bilen må vi la være igjen.

Men det er faktisk noe vi kan få med oss: Mennesker. Jeg hadde nær sagt: Så mange vi vil. Det er det som er poenget i det merkelige lignelsen om den kloke forvalteren (Luk 16,1-13). Den avsluttes med at Jesus sier: **"Jeg sier dere, bruk pengene, som det hefter så mye urett ved, til å vinne dere venner som kan ta imot dere i de evige boliger når pengene tar slutt"**.

Når vi kalles til å gi til det kristelige arbeidet, kalles vi altså til å satse på de virkelige og de evige verdiene. Mennesker er så verdifulle at Jesus var villig til å dø for dem. Og den viktigste grunnen til at verden ennå består, er at enda flere skal få en sjanse til å komme til tro og bli frelst.

La ingen narre deg til å tro at det er vanskeligere for deg å gi i dag enn det vil bli når det har gått noen år til. Ungdom og studenter er nemlig den befolkningsgruppen som på mange områder har størst kjøpekraft og bruker skikkelig mye penger på seg selv. Og når det har gått noen år og du skal betale tilbake studielån, boliglån og andre lån, får du i alle fall ikke bedre råd. Har du ikke lært deg å gi før, får du det neppe til da.

Jeg vet ikke hva du gir i dag. Men sett at du konsekvent gir 50 kroner hver gang du er på lørdagsmøte her i Misjonssalen. Det er egentlig ikke mer enn en kinobillett koster, heller mindre. I løpet av et år har du da gitt ca kr 2500. Så kan du jo selv regne ut om dette er omtrent 10% av det du tjener i løpet av året.

Men nå skal vi tenke stort: De siste månedene har det vært mer enn 300 på møtene våre. Men la oss for enkelhets skyld si at det fra nå av kommer 300 på hver møte og at hver enkelt av dem gir kr 50 hver lørdagskveld. Da vil den samlede kollekten hvert år blir på hele kr 750 000 !!! Det vil altså si at Ungdomsforeningen kunne sende ut to misjonærer og betale reise og avgifter og mer til.

Men som sagt: Gud vil ikke tvinge deg. Han vil du skal oppdagen gleden og rikdommen ved å gi - så du blir en glad giver.

